1 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
a
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ
ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ
 ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު : 2016/HC-A/181
 އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
* ނަން: ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޖުމެއިރާ ލޭކް ޓަވާސް/ ޑުބާއީ * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޖުމެއިރާ ލޭކް ޓަވާސް/ ޑުބާއީ
* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރ0705:DMCC
 އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:
* ނަން: ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް * ދާއިމީ އެޑްރެސް : ހ. ސޯނަރީ/ކ. މާލެ
* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރ-109/2007:C * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ. ސޯނަރީ/ކ. މާލެ
 ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 35 އޭޕްރީލް 3236 * ނިމުނު ތާރީޚް: 23 އޮގަސްޓް 3232
 އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ
 ނަންބަރު 1912/Cv-C/2015
 ނިންމެވިކޯޓް : ސިވިލް ކޯޓް
 ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ފައިސާ ހޯދުން
 ހުށަހެޅުނުތާރީޚް: 25 ނޮވެމްބަރ 3235 * ނިމުނު ތާރީޚް: 31 ޖަނަވަރީ 3236
މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖްލިސް:
ފަ ނޑިޔާރު ޢަބްދު اله ޙަމީދު ފަ ނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

2 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
 ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:
މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1912/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ބައްލަވައި
ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު
ކުރުމަށް ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން ބެލެވުނު
ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.
މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުރައްދުވާ ފަރާތަކީ، ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
އެވެ.
 ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:
-23 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1912/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު
ގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް ބެލިއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ގްލެންޑަރ
އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީއާ ދެމެދު ކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރިތަކުގައި ދައްކަންޖެހޭ
ފައިސާގެ ތެރެއިން ދަޢުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާ މުޢާމަލާތްތަކުގެ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން ދަ
ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އިން ދައްކާފައިނުވާތީ، އެފައިސާ ހޯދުމާއި އަދި އެމުޢާމަލާތްތަކުގެ ޝަރުޠުތަކާ
ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ މުޢާމަލާތުގެ އަގުގެ 32% (ވިހި އިންސައްތަ)
އާއި، އަދި ކޮންމެ މީލާދީ މަހަކަށް އިންވޮއިސްއިން ނުދައްކާ އޮތް ޢަދަދުގެ 3% (ދޭއް އިންސައްތަ)
ޖޫރިމަނާއާއި، 3235 ޖެނުއަރީ 25 ވަނަ ދުވަހު ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ
ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ އިން ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަ ށް އޯޑަރ ކޮންފޯމް ކޮށް މުދާ ތައްޔާރުވީކަން އެންގުމުން
އެއަށް ވަކި ޖަވާބެއް ނުދީ ކަ ނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތުގައި މުދަލާއި ޙަވާލުވާން ނުދިޔުމުގެ ސަބަބުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

3 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ އަށް ވެފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމާއި މި
މުޢާމަލާތްތަކުގައި ފައިސާ ހޯދުމަށް އިތުރު މަރުޙަލާއަކަށް އަންނަން ޖެހުމުން، އެކަމަށް ހިނގާ
އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ފީއާއި ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ފީ މުޢާމަލާތުގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ފަދައިން ދަ ހޯކްސް
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ހޯދުމަށް އެދި ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑު ގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކޮށް ގްލެންޑަރ
އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ އިން ހުށަހެޅުމުން ބެލެވުނު ޤަޟިއްޔާއެއް ކަމާއި،
އެޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރައްވާފައިވަނީ، "ދެންފަހެ، ބުނެވިދިޔަ ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން
ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ކޮންފަމޭޝަން ރިފަރެންސް ނަންބަރު 323332 ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދަޢުވާލިބޭ
ފަރާތުގެ އެދުމަށް އެމްވީ ހޯކްސް އަކިރިއަށް ކުރެޑިޓަށް ބަރުކޮށްދީފައިވާ 333.22 މެޓްރިކް ޓަނުގެ މެރިން
ގޭސް އޮއިލްއާއި 23 ޑްރަމް ކާސްޓްރޯލްގެ އަގަށްވާ ޖުމް ލަ $747319.27US(ހަތްލައްކަ
ސާޅީސްހަތްހާސް ތިންސަތޭކަ ނުވާރަ އެމެރިކާ ޑޮލަރު ހަތާވީސް ސެންޓް(ގެ ތެރެއިން މިހާތަނަށް
ނުދައްކާހުރި $665030US(ހަލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ފަސްހާސް ތިރީސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު(އަކީ ދަޢުވާލިބޭ
ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާހުރި ފައިސާކަން ދެފަރާތުގެ ބަހުންނާއި ހުށަހެޅިފައިވާ
މުސްތަނަދުތަކުން ޝަރީޢަތަ ށް ސާބިތުވެއްޖެކަމަށް ކަ ނޑައަޅައި،
އެފައިސާ ދަޢުވާކުރާ ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީއަށް
ލިބިދިނުމުގެ ގޮތުން މިއަދު 3236 ޖެނުއަރީ 31 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ކޮންމެ މީލާދީ މަހަކު
$16000US(ސޯޅަހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު(އަށް ވުރެން މަދުނޫން ޢަދަދެއް ސިވިލް ކޯޓަށް ދައްކައި،
$665030US(ހަލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ފަސްހާސް ތިރީސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު(ޚަލާޞްކުރުމަށް ދަޢުވާލިބުނު
ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އަންގައި ޙުކުމް ކޮށްފީމެވެ." މިފަދައިންކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.
-23 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1912/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވަނީ
ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ގްލެންޑަރ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

4 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ ގެ ފަރާތުން 21 (ހަތަރެއް) ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅައި
އެނުކުތާތަކާގުޅޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައި ވެއެވެ.
އެގޮތުން ހުށަހެޅި؛
(ހ) ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ : ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީގެ
ފަރާތުން ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ތެޔޮ ސަޕްލައި ކޮށްދީފައިވާ ކަމާއި، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި
މުޢާމަލާތް ކުރެވުނު ޓާރމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސްއަށް ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތް ނުކޮށް އަދި ޓާރމްސް
އެންޑް ކޮންޑިޝަންސް މުޢާމަލާތްތަކުގައި ހިމެނޭކަން ނުވަތަ ނޫންކަމާ މެދުގައި ވެސް ގޮތެއް ނިންމަވާފައި
ނުވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/91 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް
(ނ) ގައި ކަ ނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފު ވުންކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާ.
(ށ) ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ އިން
ތެޔޮ ސަޕްލައި ކުރުމަށް ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން އެދުމުން، ދަ ހޯކްސްގެ އެދުމުގެ
މަތީން ތެޔޮ ރިޒާވް ކުރުމަށްފަހު، ދަ ހޯކްސްއިން ޔަޤީންކަންދީ ފުރިހަމަކުރަން އެއްބަސްވެފައިވާ ކަންތައް
ފުރިހަމަ ނުކުރެވި އޯޑަރ ކެންސަލް ކުރަންޖެހުމުގެ ސަބަބުން ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ
ޑީ.އެމް.ސީ.ސީއަށް ސީދާ ގޮތުން ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު ނުކުތާއަށް
ޝަރީޢަތު ން ގޮތެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާތީ، ކޮންޓްރެކްޓާއިބެހޭ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާއާއި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/91 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާގެ (2) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފުވުން ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާ.
(ނ) ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި މުޢާމަލާތް ކުރެވިފައިވާ ޓާރމްސް
އެންޑް ކޮންޑިޝަންސް އަދި އިންވޮއިސްގައި ފައިސާ ދައްކަން އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތަށް ފައިސާ
ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ގްލެންޑަރ އަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

5 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ އިން ލުއިކޮށްދީފައިވާ
ކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ޓާރމްސް އެންޑް
ކޮންޑިޝަންސް އާއި ކޮންޓްރެކްޓާއިބެހޭ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ ފާހަގަކުރި
ނުކުތާ.
(ރ) ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ: ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ
އަށް ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑު ގެ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދެއްކުމަށް ގާތްގަ ނޑަކަށް 2 އަހަރާއި
6 މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ދީފައިވަނީ މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ފައިސާ ދެއްކުމަށް ޝަރީޢަތުން
މުއްދަތު ދިނުމުގައި ޢާއްމުކޮށް ޢަ މަލުކުރާ އުޞޫލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/91
ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާ.
-22 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1912/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވަނީ
ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ގްލެންޑަރ
އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ ގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކަށާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅޭ
ގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުންނާއި އިސްތިއުނާފުރައްދުވި ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ
މަޖްލީހުގައި ދައްކާފައވާ ވާހަކަތަކަށާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި
ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/91
ޤަޟިއްޔާގެ "ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް" (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މައްސަލައެއްގައި ޝަރީޢަތުން
ގޮތެއް ނިންމެވުމުގައި، ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާ ނުވަތަ މައްސަލައިގައި އެކަމެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށާއި،
އެކަމެއް ހިނގާފައިވާ ގޮތްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙަޤީޤަތްތަކަށާއި، އެކަމެއްގެ ޙައްލެއްގެ ގޮތުގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

6 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
އެފަރާތުން އެދިފައިވާ ކަންކަ މަށް އެމައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެއްކާއި ޤަރީނާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެއިން
ކޮންމެ ކަމަކަށް އެކަންކަމާމެދު ޝަރީޢަތަށް ފެ ންނަ ގޮތް ބަޔާންކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށާއި އަދި އެއިން
ކަމަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމަންޖެހޭ ކަމަށް ނުފެންނަ ނަމަ އެކަމުގެ ސަބަބުވެސް ބަޔާންކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށާ އި،
އަދި މިއީ ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ އިޖްރާއާތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެންމެ އަސާސީ ކަންކަން ކަމަށްކަން
އެނގޭއިރު،
އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1912/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާ
އިސްތިއުނާފުކުރަމުން ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ (ޖީއައިބީ) އި ން ފުރަތަމަ
ނުކުތާއެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަ ކޮށްފައިވާ ނުކުތާ ބިނާކޮށްފައިވަނީ، އިސްވެ ބުނެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/91 ޤަޟިއްޔާގެ "ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް" (ނ) ގައި
ކަ ނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސިވިލް ކޯޓުން ޢަމަލު ކުރައްވާފައިނުވުންކަން
އެނގޭކަމާއި،
އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަށު ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑު ގެ
މައްޗަށް ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާއަކީ
އެދެކުންފުނީގެ ދެމެދު ކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރިތަކުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ ތެރެއިން ދަޢުވާގައި
ބަޔާންކޮށްފައި ވާ މުޢާމަލާތްތަކުގެ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއިން
ދައްކާފައިނުވާތީ، އެފައިސާ ހޯދުމާއި އަދި އެމުޢާމަލާތްތަކުގެ ޝަރުޠުތަކާ ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ޖޫރިމަނާގެ
ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ މުޢާމަލާތުގެ އަގުގެ 32% (ވިހި އިންސައްތަ) އާއި، އަދި ކޮންމެ މީލާދީ މަހަކަށް
އިންވޮއިސްއިން ނުދައްކާ އޮތް ޢަދަދުގެ 3% (ދޭއް އިންސައްތަ) ޖޫރިމަނާއާއި،
3235 ޖެނުއަރީ 25 ވަނަ ދުވަހު ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ
ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ އިން ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އޯޑަރ ކޮންފޯމްކޮށް މުދާ ތައްޔާރުވީކަން އެންގުމުން
އެއަށް ވަކި ޖަވާބެއް ނުދީ ކަ ނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތުގައި މުދަލާއި ޙަވާލުވާން ނުދިޔުމުގެ ސަބަބުން ގްލެންޑަރ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

7 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
އިންޓަރނޭޝަ ނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީއަށް ވެފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމާއި މި
މުޢާމަލާތްތަކުގައި ފައިސާ ހޯދުމަށް އިތުރު މަރުޙަލާއަކަށް އަންނަން ޖެހުމުން، އެކަމަށް ހިންގާ
އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ފީއާއި ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ފީ މުޢާމަލާތުގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ފަދައިން ހޯދުމަށް އެދި
ކޮށްފައިވާ ދަޢުވާއެއްކަން އެޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުން އެނގޭއިރު،
އެޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކުރައްވާފައިވަނީ، އެދަޢުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން
ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީން ވިއްކާފައިވާ
ތެލުގެ އަގަށް ދައްކަންޖެހޭ ނުދައްކައި އޮންނަ US$665,030.00 އަކީ ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑު ން
ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީއަށް ދައްކަން ޖެހޭ ފައިސާ ކަމަށް
ކަ ނޑައަޅުއްވައި އެފައިސާ ދެއްކުމަށާއި، އަދި އިންވޮއިސްގައި ބުނެފައިވާ މުއްދަތުގައި ނުދެއްކުމުގެ
ސަބަބުން ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ހޯދުމަށް ދަޢުވާގައި އެދިފައިވާ ފައިސާއަކީ، ދަ އްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް
ނޫންކަމަށް ކަ ނޑައަޅުއްވާފައިވާ ކަމާއި، އެގޮތަށް ކަނޑައެޅުއްވި ސަބަބެއްގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،
އެދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި 22 އޭޕްރީލް 3235 ގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި، އެތާރީޚާ ހަމައަށް
ގްލެންޑަރަށް ހޯކްސްއިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ ޢަދަދު ގެ ގޮތުގައި US$695,030.00
އެއްބަސްވެފައިވުމުން، އިންވޮއިސްގެ ދަށުން ނެގޭ ޖޫރިމަނާއަށް ލުއިދީފައިވާ ކަމަށް ޟި މްނީ ގޮތުން
ބެލެވޭތީ އިންވޮއިސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖޫރިމަނާއަށް ނިމުން އައިސްފައިވާކަމަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ
ހަމަތަކުގެ މަތިން ބެލެވޭތީކަމަށްކަން އެނގޭކަމާއި،
އިސްވެ ބުނެވިދިޔަ ކަންކަމުގެ އިތުރުން ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ މައްޗަށް
ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީން ހުށަހެޅި ދަޢުވާގައި ޝަރީޢަތުން
ހޯދައިދިނުމަށް އެކުންފުނީގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ދަށު ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ގޮތެއް
ނިން މަވާ ފައިނުވާ ކަމާއި އަދި އެކަންކަމާމެދު ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ނުނިންމެވި ސަބަބެއް އެޤަޟިއްޔާގެ
ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރި ޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިނެތް ކަމާއި، އެކަމަކީ އިސްވެ ބުނެވި ދިޔަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

8 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/91 ޤަޟިއްޔާގެ "ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް" (ނ) ގައި
ކަ ނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާ އެއްގޮތް ނޫން ކަމެއްކަން އެނގެއެވެ.
(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ : މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރާ ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް
ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ (ޖީއައިބީ) ގެ ފަރާތު ން ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ފޮނުވާފައިވާ
ޖީއައިބީގެ ކޮންފަމޭޝަން ރިފަރެންސް ނަންބަރު 323332 ގައިވާ ޢަދަދަށް އިސްތިއުނާފް ރައްދުވާ ފަރާތަށް
ތެޔޮ ސަޕްލައިކޮށްދީފައިވާ ކަމާއި، އެތެލުގެ ޖުމްލަ އަގަކީ، $747,319.27US(ހަތްލައްކަ ސާޅީސް
ހަތްހާސް ތިންސަތޭކަ ނަވާރަ އެމެރިކާ ޑޮލަރު ހަތާވީސް ސެންޓް(ކަ މާއި، އެއިގެ ތެރެއިން ދައްކަންޖެހި
ނުދައްކައިވަނީ US$685,030.00 ކަމާއި، އެފައިސާ ޖީއައިބީއަށް އެއްކޮށް ދައްކައި ޚަލާޞްކުރެވިފައި
ނުވަނީ ބައިނަލް އަޤްވާމީ މާކެޓްގައި ތެލުގެ އަގު ވެއްޓުމާއި ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ތެޔޮ ފޯރުކޮށްދީފައިވާ
ބައެއް ފަރާތްތަކުން ތެލުގެ އަގު އަދާކޮށްފައިނުވާތީއާއި ހޯކްސްއަށް މާލީ ގޮތުން ލިބުނު ގެއްލުންތަކެއްގެ
ސަބަބުން ކަމާއި، އެފައިސާ ކޮންމެ މަހަކު US$10,000.00 އާއި US$15,000.00 އާ ދެމެދުގެ
ޢަދަދަކުން ދައްކައި ޚަލާޞްކުރުމަށް ހޯކްސްއިން އެއްބަސްވެ ފައިވާކަ ން މި މައްސަލާގައި ހޯކްސްގެ ފަރާ ތުން
ހުށަހަޅާފައިވާ ބަޔާންތަކަ ށާއި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އެކުންފުނީގެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށް
ބެލުމުން އެނގެން އޮތް ނަމަވެސް، މި މުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން ޖީއައިބީން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި
ހޯދުމަށް ދަޢުވާކޮށްފައިވާ، އެފަރާތަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައި އޮތް ފައިސާ ޢަދަދުގެ 32% އާއި، އަދި
ކޮންމެ މަހަކު އެޢަދަދުގެ 2% (ދޭއް އިންސަންތަ) ޖޫރިމަނާއާއި، އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ފީއާއި ޤާނޫނީ
ވަކީލުގެ ފީއަކީ ހޯކްސްއިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް ނޫންކަމަށް ބުނެ އެފައިސާ ދެއްކުމަށް ހޯކްސްގެ
ފަރާތުން އިންކާރުކުރާ ކަމާ އި އެގޮތަށް އިންކާރުކުރާ މައިގަ ނޑު ސަބަބެއްކަމުގައި ހޯކްސްގެ ފަރާތުން
ބުނެފައިވަނީ، މިމުޢާމަލާތާ ގުޅޭ ގޮތުން ޢަމަލުކުރެވޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާމްސް
އެންޑް ކޮންޑިޝަންސްއަކީ ހޯކްސް އަށް ލިބިފައިވާ ލިޔުމެއްނޫންކަމަށާއި އަދި އޭގައިވާ ޝަރުޠުތަކަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

9 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
އެއްވެސް އިރެއްގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ނުވާނެކަމަށާއި އަދި އެކަންކަމާގުޅޭ ގޮތުން މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި
ޤާނޫނީ ގޮތުން ބަނދެވޭފަދަ އެއްބަސްވުމެއް ނެތްކަމަށްކަން އެނގޭއިރު،
މި މުޢާމަލާތާ ގުޅޭ ގޮތުން ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީ
(ޖީއައިބީ) ގެ ފަރާތު ން ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ފޮނުވާފައިވާ ޖީއައިބީގެ ކޮންފަމޭޝަ ން
ރިފަރެންސް ނަންބަރު 323332 ގައި އެމުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން އެދެފަރާތުގެ ދެމެދު ޢަމަލު ކުރެވޭނީ
ޖީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާ މްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސް 33(މާޗް)3231 ގައިވާ ޝަރުޠުތަކަށް ކަމާއި، އަދި
އެޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސްއަކީ ހޯކްސްއަށް އެނގިފައިވާ ލިޔުމެއްކަމާއި އަދި އޭގެ ކޮޕީއެއް ބޭނުންނަމަ
ލިބޭނެ ގޮތް ހަމަޖެހިފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އިސްވެ ބުނެވުނު ޖީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާމްސް އެންޑް
ކޮންޑިޝަންސްއަށް ހޯކްސް ގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިނުވާނެ ކަމަށް އެފަރާތުން ބުނެފައިވީނަމަވެސް، އެކަން
ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޖީއައިބީއަށް އަންގާފައިވާކަން އެނގެން ނެތްއިރު، އެމުޢާމަލާތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތެޔޮ
ހޯކްސްއަށް ހަމައަށް ލިބިފައިވާ ކަމާއި އަދި އޭގެ އަގުގެ ގޮތު ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާއަކީ ހޯކްސްގެ
ފަރާތުން އެކުންފުނީގެ ފަރާތުން ޖީއައިބީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަމަށް ދަށު ކޯޓާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައިވެސް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާ ކަމާއި ،
ކޮންޓްރެކްޓަކީ ދެމީހެއްގެ ދެމެދުގައި ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ބައެއްގެ މެދުގައި ވެވޭ
އެއްބަސްވުމެއް ކަމާއި، އެއެއްބަސްވުމަކީ ޤާނޫނު ޤަބޫލުކުރާ ނުވަތަ ޤާނޫނު ބާރުދޭ އެއްބަސްވުމަކަށް
ވާންވާނެ ކަމާއި، ކޮންޓްރެކްޓެއްގައި އެއްބަސްވާ މީހުން ރުހި ޤަބޫލުވާންވާނީ އެއްވެސް މަޖްބޫރުކަމެއް ނެތި
އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި ކަމާ އި އަދި އެމީހުންނަކީ ކޮންޓްރެކްޓް ކުރުމަށް ޤާނޫނު ޤަބޫލުކުރާ ފަދަ މީހުން
ކަމުގައި ވާންވާނެ ކަމާއި، ކޮންޓްރެކްޓަކީ ވަކި ގޮތަކަށް އޮތުން ލާޒިމް އެއްޗެއް ނޫންކަމާއި، އެކަކު
އަނެކަކަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުން އެހުށަހެޅުން ރައްދުވީ ފަރާތުން ޤަބޫލުކުރުމުން ކޮންޓްރެކްޓެއް ކުރެވޭނެކަން
ޤާނޫނު ނަން ބަރު 1/33 (ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާއާއި 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 1
ވަނަ މާއްދާއާއި އަދި 5 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނައިރު،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

10 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
މިދެފަރާތުގެ ދެމެދު ކުރެވިފައިވާ މިމުޢާމަލާތް ކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، ހޯކްސްގެ
ފަރާތުން ފޮނުވުމަށް އެދޭ ތެލުގެ އަގާއި އެފޮނުވޭނެ ގޮތާއި މުއްދަތާއި އަދި އެމުޢާމަލާތުގައި ޢަމަލުކުރުމަށް
އެއްބަސްވާ ގޮތް ހުށަހަޅައި، ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ފޮނުވި އޯޑަރު ކޮންފާމޭޝަން ރިފަރެންސްގައި ބުނެފައި ވާ
ގޮތުގެމަތިން ތެޔޮ ފޯރުކޮށްދިނުމުން އެތެޔޮ ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ބަލައިގަތުމުން، ހޯކްސްއާއި ޖީއައިބީއާ ދެމެދު
ޤާނޫނީ ގޮ ތުން ބަދެވޭފަދަ އެއްބަސްވުމެއް އުފެދިފައިވާކަމަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން
ބެލެވޭކަމާއި، އަދި މިމުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން އުފެދޭ މައްސަލަތައް ޙައްލުކުރުމުގައި ބަލަންޖެހޭނީ، ޖީއައިބީގެ
ޖެނެރަލް ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސް 33(މާޗް)3231 އަށްކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ކަމާއި،
އިސްވެ ބުނެވުނު ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސްއަށް ބަލާއިރު، ވިއްކާ ފަރާތަށް ފައިސާ
ދައްކަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ތާރީޚުގައި އެފައިސާ ނުދައްކައިފި ނަމަ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، ނުދައްކައި
އޮތް ޢަދަދުގެ 32% މުދާ ގަންނަ ފަރާތުން މުދާ ވިއްކާފަރާތަށް ދައްކަންވާނެ ކަމަށާއި، މީގެ އިތުރުން
ފައިސާ ނުދައްކައިގެން އެފައިސާ ހޯދުމަށް ކުރާ މަސައްކަތުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީއާއި، އިދާރީ ފީއެއްގެ
ގޮތުގައި $352/-US(ދުއިސައްތަ ފަންސާސް ޑޮލަރ(އާއި، އަދި ފައިސާ ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައި
އޮންނަ މުއްދަތުގައި އިންވޮއިސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ނެގޭ ޖޫރިމަނާއަކީ މުދާ ގަންނަ ފަރާތުން
މުދާ ވިއްކާ ފަރާތަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ކަމަށް ޖީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސްގެ 1
ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގޭއިރު، އެމުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން ޖީއައިބީން ހޯކްސްއަށް ފޮނުވި އެކުންފުނީގެ
ނަންބަރު 35(32332 ނޮވެމްބަރު)3231 އިންވޮއިސްގައި އެއިންވޮއިސްއަށް، 32 ޑިސެމްބަރު 3231
ގެ ކުރިން ފައިސާ ދެއްކުމަށާއި އެތާރީޚުގެ ފަހުން އެ ފައިސާ ބަލައިގަނެވޭނީ، ފައިސާ ނުދައްކައި ފާއިތުވާ
ކޮންމެ މަހަކަށް 2% (ދޭއް އިންސަންތަ) ޖޫރިމަނާއާއެކުގައި ކަ މަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނައިރު،
އެއިންވޮއިސްއަކީ ހޯކްސްއަށް ލިބިފައިވާ އިންވޮއިސްއެއް ކަމާއި އެއިންވޮއިސްގައިވާ އެއްވެސް ކަމަކަށް
މިމައްސަލަ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން އެކުންފުނީގެ ފަރާތުން އި ޢުތިރާޒްކޮށްފައިވާކަން އެނގެން
ނެތުމުން، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

11 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
އެއިންވޮއިސްގައި ފައިސާ ދެއްކުން ލަސްވާ ކޮންމެ މަހަކު، ނުދައްކައި އޮންނަ ޢަދަދެއްގެ 3%)ދޭއް
އިންސައްތަ(ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި މުދާ ވިއްކާ ފަރާތަށް ދައްކަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠުތަކީ
ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޟިމްނީ ގޮތުން ޤަބޫލުކޮށްފައިވާ ޝަރުޠެއްކަމަށް ބެލެވޭނެ ކަމާއި، އަދި އެޝަރުޠާ
އެއްގޮތަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޢަމަލުކުރަން ނުޖެހޭކަމަށް ބުނެ ދިފާޢުގައި އެފަރާތުން ނަގާފައިވާ ސަބަބުކަތަކަކީ
އިސްވެ ބުނެވުނު އިންވޮއިސްގައި ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުޠު ނަފީކުރެވޭ ފަދަ
ސަބަބުތަކެއްކަމުގައި ބެލެ ވެން ނެތްކަމެވެ.
(ނ) ތިން ވަނަ ކަމަކީ : ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގަނެވިއްކުމުގެ މުޢާމަލާތްތަކުގައި ގަންނަ ފަރާތުން
ޝަރުޠު ޖަޒާއީ ނެގުމުގައި ޢަމަލު ކުރެވޭނެ ޤާނޫނެއް އަދި ޤަވާއިދެއް ތަސްދީޤު ކުރެވިފައިނުވާ ކަމާއި
ނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގާ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތުތަކުގައި ކްރެޑިޓަށް ނުވަތަ ފަހުން ފައިސާ
ދައްކާގޮތަށް ކުރެވޭ މުޢާމަލާތުތަކުގައި ޝަރުޠު ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި ފައިސާ ނަގަމުންދާކަން އެނގޭކަމާއި އަދި
ހަމައެފަދައިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުންވެސް ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަ ލާތުތަކުގެ ތެރޭގައި ޝަރުޠު
ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައިވާ ފައިސާ ނަގައިދެމުން ގެންދާކަން އެނގޭކަމާއި، މިގޮތުން ޝަރުޠު ޖަޒާއީ
ނަގައިދިނުމާއި ޝަރުޠު ޖަޒާއީ ކަ ނޑައެޅުމު ގައި ޝަރީޢަތުން ބަލަންޖެހޭ އުޞޫލުތަކެއް ބަޔާންކޮށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ އެކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-A/16 ޤަޟިއްޔާގައި
ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ދަށުން އުފެދޭ އިލްތިޒާމެއް އަދާނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ އަދާކުރުން ލަސްވުމުގެ
ސަބަބުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ މިންވަރު ވަޒަންކޮށް އެ ބަދަލު ނެގުމާމެދު އެއްބަސްވުމުގެ ބާރާއި
އިޚްތިޔާރު ކޮންޓްރެކްޓްގެ ބައިވެރިންނަށް ލިބިގެންވީ ނަމަވެސް، އެބާރާއި އިޚްތިޔާރަކީ އެއްވެސް ޝަރުޢީ
އަދި ޤާނޫނީ ޤައިދެއް ނެތި، މުތުލަޤު ގޮތަކަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ ބާރަކާއި އިޚްތިޔާރެއް ނޫންކަމަށާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމުގައި، ކޮންޓްރެކްޓުގައި ހިމެނުން ހުއްދަކުރާ ޝަރުތުތައް ވާންޖެހޭނީ އިސްލާމީ
ޝަރީޢަތުގަޔާއި، ޤާނޫނުގައި ކަ ނޑައެޅި ބަޔާންވެގެންވާ "ޤަތުޢީ" އަޙްކާމްތަކާއި ޚިލާފުނުވާ
ޝަރުޠުތަކަކަށްކަން އެނގެން އޮންނަކަމަށާއި، ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިއަކު އެ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ދަށުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

12 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
އަދާކުރަންޖެހޭ އިލްތިޒާމެއް އަދާނުކުރުމުން ނުވަތަ އަދާނުކޮށް ލަސްކުރުމުން އޭގެ ސަބަބުން ގެއްލުންވާ
ކޮންޓްރެކްޓުގެ އަނެއް ބައިވެރިޔާއަށް ޙައްޤުވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ކަ ނޑައެޅުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭނީ
ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/33 (ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 32 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންވެގެން
އޮންނަ ގޮތުގެ މައްޗަށް ކަމަށާއި، އެމާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުން ބަދަލު ދޭންޖެހޭނެ ގެއްލުމަކީ
ކޮންޓްރެކްޓާއި ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ސީދާ ލިބޭ ގެއްލުންކަމަށާއި، އެމާއްދާގެ (ށ) އަށް ބެލުމުން އެއީ
އެފަދަ ޚިލާފު ޢަމަލެއް ކުރުމު ން ލިބިދާނެކަމަށް ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިންނަށް އެނގިފައިވާ
ގެއްލުންކަމަށާއި، ކޮންޓްރެކްޓާއި ޚިލާފު ޢަމަލެއް ކުރުމުން ލިބިދާނެކަމަށް ލިބޭ ގެއްލުން ވަޒަންކުރުމުގައި
ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ މައިގަނޑު ދެ ބާވަތެއްގެ ގެއްލުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ފުރަތަމަ ބާވަ ތަކީ:
ކޮންޓްރެކްޓާއި ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ސީދާ ނުވަތަ ޙަޤީޤީ ގެއްލުންކަމަށާއި ދެވަނަ ބާވަތަކީ :
ކޮންޓްރެކްޓާއި ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ލިބިދާނެކަމަށް ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިންނަށް ފެންނަ ނުވަތަ
ތަސައްވަރު ނުވަތަ އިންތިޒާރުކުރެވޭ ގެއްލުންކަމަށާއި، އަދި މިފަދައިން ކަން ވެފައިވާކަން ސާބިތުވެއްޖެ
ނަމަ މިފަދަ ޝަރުތު ޖަޒާއީއެއްގެ ދަށުން ކަނޑައެޅޭ ބަދަލުގެ މިންވަރަކީ، އިޝާރާތް ކުރެވުނުފަދަ
ގެއްލުމަކާއި އެކަށީގެންވާ މުނާސިބު ބަދަލަކަށް ވާންޖެހޭނެ ކަމަށާއި، އެބަދަލު ކަ ނޑައެޅުމުގައި
"ތަޢައްސުފު" (abuse/arbitrariness(ވެ، ލިބޭ ގެއްލުމާއި ނުބައްދަލު އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށްވުރެ
މާބޮޑު މިންވަރެއްގެ ބަދަލު ކަ ނޑައެޅުމަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި، މިޒަމާނުގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމްތަކުގައި
އިސްތިޤްރާރުވެފައިވާ އަޙްކާމްތަކާއި ކަނޑައެޅިގެން ތަޢާރުޟުވާކަމެއްކަމަށާއި، ޝަރުތު ޖަޒާއީގެ ދަށުން
ނެގޭ ބަދަލަކީ "ތަޢައްސުފު" ކޮށް ނެގޭ، ލިބިދާނެކަމަށް ބެލެވޭ ޙަޤީޤީ ގެއްލުމަކާ ނުވަތަ ފާއިތުވެދާނެ
މަސްލަޙަތަކާ ނުވަތަ ފާއިދާއަކާ ނުބައްދަލު އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށްވުރެ މާބޮޑު ބަދަލަކަށްވާނަމަ، އެއީ
ސައްޙަ އަސާސެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ނެގޭ ބަދަލެއްކަމުގައި އިސްލާމީ ނަޒަރަކުން ނުބެލެވޭނެ ކަމަށާއި
އެފަދަ ބަދަލުތައް ނެގުމަށް ޝަރުޠު ކުރުމަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ނައްސުން ޙަރާމް ކުރެވިފައިވާ،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

13 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
މީހުންގެ މުދާ އެބައި މީހުންގެ ރުހުމަކާއި ނުލައި ނުޙައްޤުން އަތުލުންކަމުގައި މެނުވީ ނުވާނެކަމަށް
ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ކަން އެނގޭއިރު،
މިމައްސަލައިގައި ޖީއައިބީން ހޯކްސްއަށް ފޮނުވި ނަންބަރު 32332 އިންވޮއިސްގައި
ޝަރުޠު ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި އިންވޮއިސްގައިވާ ޢަދަދުގެ ތެރެއިން ނުދައްކައި އޮންނަ ފައިސާގެ ޢަދަދުގެ 3%
ޖޫރިމަނާ ކޮންމެ މަހަކު ނެގޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި މިމުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން
ޢަމަލުކުރެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައިވާ ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ ގޮތުގެމަތިން ކަމާއި، އަދި
ޝަރުޠު ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި ނެގުމަށް އިންވޮއިސްގައި ހިމަނާފައިވާ 3% އަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގާ
ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްތަކު ގައި ޝަރުޠު ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި ޢާންމު ގޮތެއްގައި ނަގަމުން އަންނަ މިންވަރުގެ
ޢަދަދެއްކަމާއި، މިގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/01 ޤަޟިއްޔާއަށް
ބަލާއިރުވެސް، އެޤަޟިއްޔާގައި ބެލެވުނު މައްސަލައިގައި ޝަރުޠު ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި އިންވޮއިސްގެ 3%
އަށްވާ ފައިސާ ނެގުމަށް ހިމެނިފައިވާ ބަޔަށް ތާއީދުކުރައްވާފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި މީގެ އިތުރުން ސްޓޭޓް
އިލެކްޓްރިކް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް (ސްޓެލްކޯ) އާއި މޯލްޑިވްސް ވޯޓަރ އެންޑް ސްވަރޭޖް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުގެ
ކަރަންޓް އަދި ފެން ބިލްތަކަށް ފައިސާ ދެއްކުމަށް ދީފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެފައިސާ ނުދެއްކުމުން
ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ނެގޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އެބިލުގެ ޢަދަދުގެ 3% ކަމާއި، އެހެންކަމުން
މިމައްސަލައިގައި ޝަރުތު ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި ނެގުމަށް ޖީއައިބީން ނިންމާފައިވާ ޢަދަދަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ޝަރުޠު ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި ފައިސާ ނަގަމުން އަންނަ މިން ވަރުގެ ޢަދަ ދެއްކަމާއި، އަދި އެޢަދަދަކީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުން ބަލައިގެންފައިވާ މިންވަރުގެ ޢަދަދެއްކަމާއި މި މުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން
ޖީއައިބީން ހޯކްސްއަށް ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު 32332 އިންވޮއިސްއަށް ޝަރުޠު ޖަޒާއީގެ ގޮތުގައި 3235
ޑިސެމްބަރ މަހާހަމައަށް އަރާފައިވަނީ $166,618.71US(އެއްލައްކަ ފަސްދޮޅަސްހަހާސް ހަސަތޭކަ
އަށާރަ ޕޮއިންޓް ހަތެއް އެކެއް ޔޫއެސް ޑޮލަރ(ކަން ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ
ލިޔުންތަކަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

14 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
(ރ) ހަތަރު ވަނަ ކަމަކީ : މި މުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން ހޯކްސްއިން ގްލެންޑަރއަށް ދައްކަންޖެހޭ
ފައިސާގެ ޢަދަދަކީ $695,030US(ހަލައްކަ ނުވަދިހަ ފަސްހާސް ތިރީސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު(ކަމަށް 22
އެޕްރީލް 3235 ގައި އެދެކުންފުނީގެ ފަރާތުން ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމު ން އެނގޭތީ، އެއިގެ އިތުރުން
އެމުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން ގްލެންޑަރއިން ދަޢުވާކޮށްފައިވާ ފައިސާއަކީ ހޯކްސްއިން ގްލެންޑަރއަށް ދައްކަންޖެހޭނެ
ފައިސާއެއް ނޫންކަމަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާއިރު، އެކަމަށް ގްލެންޑަރ އިން އިންކާރުކޮށްފައިވާ
ކަމާއި، އަދި މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި 22 އޭޕްރީލް 3235 ގައި ސޮއިކޮށްފައިވާ ލިޔުމަކީ ގްލެންޑަރގެ
އޮޑިޓް ބޭނުމަށް އެހާތަނަށް ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީއަށް އިންވޮއިސް
ނަންބަރު 32332 އާ ގުޅިގެން ދަ ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ލިބެންޖެހި ނުލިބިވާ ފައިސާގެ
ޢަދަދު ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން ޖީއައިބީ ން ހޯކްސްއަށް ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުމެއްކަމާއި އަދި އެލިޔުމުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާގެ ޢަދަދަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވާނަމަ އެލިޔުމުގައި ސޮއި ކުރުމަށް
އެދުމުން އެގޮތަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޢަމަލުކޮށްފައިވާކަން އެނގޭއިރު، އެލިޔުމުގައި އިސްވެ ބުނެވިދިޔަ
އިންވޮއިސްގައި ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައިވާ ޝަރުޠަށް ޢަމަލުނުކުރެވޭނެ ކަމަށް ނުވަތަ އެޝަރުޠުގެ
ދަށުން ޖީއައިބީއަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތައް ދޫކޮށް ނުވަތަ ލުއިދީ، ނުވަތަ މަޢާފްކޮށްފައިވާކަން އެލިޔުމަށް
ބެލުމުން އެނގެން ނެތުމުން، މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ކުރެވިފައިވާ މުޢާމަލާތުގެ ދަށުން ޝަރުޠު ޖަޒާއީގެ
ގޮތުގައި އަދި ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަ ގައިދިނުމަށް ދަޢުވާކޮށްފައިވާ ފައިސާއަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު
4/91 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 32 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޖީއައިބީގެ
ފަރާތުން ލުއި ދީ ފައިވާކަމަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ބެލެވެން ނެތްކަމެވެ.
(ބ) ފަސް ވަނަ ކަމަކީ: މި ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ޢަމަލުކުރެވޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ،
ޖީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސް 33(މާޗް)3231 ގައި، އިންވޮއިސްއަށް ފައިސާ
ނުދައްކައިގެން އެފައިސާ ހޯދުމަށް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން ޢައްޔަންކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީ، ހޯކްސްއިން
ދައްކަންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމާއި، މިމައްސަލައިގައި ދަށު ކޯޓުގައާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

15 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
ޖީއައިބީ، ތަމްސީލްކުރަނީ އެފަރާތުން ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ އެފަރާތުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލެއް ކަމުގައިވާއިރު ،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުގައި ހިންގާ މައްސަލަތަކުގައި ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީ، ނަގައިދިނުމާބެހޭ ގޮތުން
ޢަމަލުކުރެވޭ ޤާނޫނެއް އަދި ޤަވާއިދެއް ހެދިފައިނެތް ނަމަވެސް، މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ
އެއްބަސްވުމުގައި މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ހިނގާ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތާގުޅިގެން މުދާ ވިއްކާ ފަރާތަށް މުދާ
ގަންނަ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ އިންވޮއިސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ނުދައްކައިފިނަމަ،
އެފައިސާ ހޯދުމަށް ޢައްޔަންކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީ، މުދާ ގަންނަ ފަރާތުން މުދާ ވިއްކާ ފަރާތަށް
ދައްކަންޖެހޭނެ ކަމަށް އެއްބަސްވެފައިވާތީ، މިމައްސަލައިގައި މުދާ ވިއްކި ފަރާތްކަމުގައިވާ ޖީއައިބީގެ ޤާނޫނީ
ވަކީލުގެ ފީގެ ގޮތުގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ޢަދަދަކީ ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޖީއައިބީއަށް ނަގައިދެވިދާ ނެ
ޢަދަދެއްކަމަށް ޝަރީޢަތަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނީ ވަކީލުން މަސައްކަތްކުރުމުގައި
ޢަމަލުކުރުމަށް އެކުލަވާލެވިފައިވާ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަކީލުންނާ ބެހޭ ޤަވާއިދު" ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި،
ޤާނޫނީ ވަކީލަކަށް މުވައްކިލުގެ އަތުން ފީ ނެގިދާނެ ގޮތްތަކެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމާއި އެގޮތުން، ވަކީލަކަށް
މުވައްކިލުގެ އަތުން ފީ ނެގޭނީ އެދެފަރާތު ދެމެދުގައި އެއްބަސްވާ ގޮތެއްގެ މަތިންކަން އިސްވެ ބުނެވުނު
މާއްދާއިން އެނގޭއިރު،
މިމައްސަލައިގައި ޖީއައިބީއާއި އެފަރާތުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއް
ނުވަތަ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ މަސައްކަތަށް ފައިސާ ދައްކާފައިވާކަން ނުވަތަ ފައިސާ ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ
ގޮތެއް އެނގޭނޭ ލިޔުމެއް ހުށަހެޅުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން
ހާޒިރުވާ ޤާނޫނީ ވަކީލަށް އެންގު މުން އެފަދަ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާ ކަމާއި، އަދި ޤާނޫ ނީ ވަކީލުގެ ފީއާ
ގުޅޭ ގޮތުން އެފަރާތުގެ މުވައްކިލާ ދެމެދު އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތެއް އޮޅުންފިލުވުމުގެ ގޮތުން ޝަރީޢަތުގެ
މަޖިލީހުގައި އެފަރާތާ ސުވާލުކުރުމުން ޤާނޫނީ ވަކީލު ގެ ފީއާމެދު އެއްބަސްވެވިފައިވާ ގޮތްކަމަށް ޖީއައިބީގެ
ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، މިމައްސަލައިގައި ލިބޭ ފައިސާގެ ޕަސެންޓޭޖެއް ޤާނޫނީ ވަކީލަށް ދޭ ގޮތަށް
އެއްބަސްވެފައިވާ ކަމަށާއި، އަދި އެކަމާގުޅޭ ގޮތުން ޖީއައިބީއާއި އެފަރާތުން ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

16 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
ވަކީލާ ދެމެދު ބަދަލުކުރެވިފައިވާ އީމެއިލްތަކުން އެކަން އެނގެން އޮންނާނެ ކަމަށް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބުނި ނަމަވެސް އެކަން އެގޮތަށް ހިނގާފައިވާކަން
އެނގޭނޭ ލިޔުމެއް ޝަރީއަތުގެ މަޖިލީހަށް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން ހު ށަހަޅާފައިނުވާ އިރު، މިމައްސަލައި ގެ
ދަޢުވާގައި ޖީއައިބީގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީގެ ގޮތުގައި ހޯކްސްގެ އަތުން ހޯދުމަށް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން
އެދިފައިވަނީ $15,000.00US(ފަނަރަހާސް ޔޫއެސްޑޮލަރ(ކަމުގައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި ދަށު
ކޯޓުގައާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ޖީއައިބީގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީގެ ގޮތުގައި
ހޯކްސްގެ އަތުން ހޯދުމަށް ޖީއައިބީން އެދިފައިވަނީ ތަފާތު ދެ ގޮތަކަށް، ދެޢަދަދެއްގެ ފައިސާ ކަމަށްވުމުން
އެފަރާތުން ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީއާގުޅޭ ގޮތުން ދަށު ކޯޓުގައާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބުނާބުނުން
ތަޢާރުޒުވާކަމާއި އަދި އެފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބުނާބުނުން ޝަރުޢީ ހަމަތަކުގެ މަތިން
ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކޮށްދެވޭ ފަދަ ހެއްކެއް އަދި ހަރުދަނާ ޤަރީނާއެއްވިޔަސް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން
ހުށަހެޅިފައިނުވާތީ، މިމައްސަލައިގައި ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ އެފަރާތުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު ފީ،
ޖީއައިބީއާއި ހޯކްސްއާ ދެމެދު ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހޯކްސްގެ އަތުން ނަގައި
ޖީއައިބީއަށް ދެއްކުމަށް މިވަގުތު ހޯކްސްއަށް ޝަރީޢަތުން އަންގަންޖެހޭ ތަނެއް އޮތްކަމަށް ނުފެންނަކަމެވެ.
(ޅ) ހަ ވަނަ ކަމަކީ: މިމައްސަލައިގައި ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން ހޯދުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފައިސާގެ
ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެކުންފުންޏަށް ހޯކްސްއިން ފޮނުވި އޯޑަރ ކޮން ފާމްކޮށްފައިވަނިކޮށް އެއޯޑަރ
ކެންސަލްކުރުމުގެ ސަބަބުން ޖީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
ކެންސަލޭޝަން ފީގެ ގޮތުގައި ހޯދުމަށް އެދޭ ފައިސާކަން އެނގޭއިރު، އެއޯޑަރ ކޮންފަމޭޝަން ހޯކްސްއަށް
އެއްވެސް އިރަކު ލިބިފައިނުވާ ކަމަށާއި، އެއޯޑަރ ކޮންފަމޭޝަން ނުލިބޭތީ، މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ޤާނޫނީ
ގޮތުން ބަދެވޭފަދަ ގުޅުމެއް މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ޤާއިމްވެފައިނުވާ ކަމަށް ބުނެ، އެއޯޑަރ ކެންސަލް
ކުރުމުގެ ސަބަބުން ޖީއައިބީއަށް ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮ ތުގައި ހޯދުމަށް އެކުންފުނީގެ ފަރާތުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

17 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
ދަޢުވާކުރާ ފައިސާއަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން އިންކާރުކޮށްފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި، އިސްވެ ބުނެވުނު މުޢާމަލާތް
ކެންސަލް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ކެންސަލޭޝަން ފީގެ ގޮތުގައި ހޯދުމަށް އެދޭ ފައިސާއާގުޅޭ ގޮތުން
މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އީމެއިލް މެދުވެރިކޮށް މުޢާމަލާތުކުރެވިފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި، އެގޮތުން ދަށު ކޯޓަށް
ހުށަހެޅިފައިނުވާ އީމެއިލްތަކެއް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް
ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމާއި، ދަށު ކޯޓުން މިމައްސަލަ ނިންމަވާފައިވަނީ އެކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ހެކިތަކާއި
ޤަރީނާތަކުގެ މައްޗަށް ކަމަށްވާއިރު، ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިނުވާ އައު ހެކިތަކެއް އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަށް
އަލަށް ހުށަހަޅައި އެލިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ގޮތް ކަނޑައެޅިއްޖެނަމަ، އެހެކިތަކާމެދު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި
ވާހަކަ ދައްކައި އެހެކިތައް ތަޢުނު ކުރުމަށް ލިބިފައިވާ ފުރުޞަތު ހަނިކުރެވިގެންދާނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވުމުގެ
އިތުރަށް އެހެކިތަކާމެދު ވާހަކަދެއްކުމަށް ލިބިފައިވާ ޝަރުޢީ އެއްމަރުހަލާ މިމައްސަލައިގައި ހިމެ ނޭ
ފަރާތްތަކަށް ގެއްލިގެންދާނެތީ މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަ ނޑިޔާރުންނަށް ޤަބޫލުކުރެވެނީ
މިމައްސަލައިގައި ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައި ނުވާ އީމެއިލްތައް ހެކީގެ ގޮތުގައި މިކޯޓުން ބަލައިގަތުމަކީ،
އެންމެ އިންޞާފުވެރި އަދި ޢަދްލުވެރި ގޮތެއްކަމުގައި ނުބެލެވޭ ކަމާއި، އަދި މި މުޢާމަލާތާގުޅިގެން ދަށު
ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ލިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ކެންސަލޭޝަން ފީގެ ގޮތުގައި ގްލެންޑަރ އިން
ހޯކްސްއަށް ފޮނުވާފައިވާ އެކުންފުނީގެ ނަންބަރު 33233 އިންވޮއިސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާއަކީ
އެކުންފުންޏަށް ހޯކްސްއިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަން ނުވަތަ ނޫންކަމާމެދު ދަށު ކޯޓުން ގޮތެއް
ނިންމަވާފައިނުވާތީ، މިކަންކަމާގުޅޭ ގޮތުން ޖީއައިބީގެ ފަރާތުންނާއި ދަ ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތަށް
ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ދަށު ކޯޓުން އަލުން ބައްލަވައި
ގޮތެއް ކަ ނޑައަޅަންޖެހޭ ކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ
ފަ ނޑިޔާރުންނަށް އެއްބަސްވެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

18 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
(ކ) ހަ ތް ވަނަ ކަމަކީ: ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީއަށް ދަ
ހޯކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދެއްކުމަށް ގާތްގަނޑަކަށް 2 އަހަރާއި 6
މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ދީފައިވަނީ މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތުން ޢަމަލުކުރާ އުޞޫލާ
ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ގްލެންޑަރ އިންޓަރނޭޝަނަލް ބަންކަރިންގ ޑީ.އެމް.ސީ.ސީއިން ހުށަހަޅާފައިވާ
ނުކުތާއަށް ބަލާއިރު،
އަމިއްލަ ފަރުދުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި ސާބިތުވާ ދަރަނި ދައްކާނެ ގޮތެއް
ޝަރީޢަތުން ކަ ނޑައެޅިފައިވާ ޤާނޫނެއް އަދި ޤަވާއިދެއްވިޔަސް ނެތްއިރު، މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ޢާންމު
ގޮތެއްގައި ޝަރީޢަތުން ޢަމަލުކުރެވެނީ އެފައިސާ ދެއްކާނެ ގޮތަކާއި މިންވަރަކާމެދު އެންމެ ފުރަތަމަ
ދެފަރާތުން އެއްބަސްވާ ގޮތެއް އޮތްތޯ ބެލުންކަމާއި އެގޮތަށް ދެފަރާތަށް އެއްބަސްވެވޭ ގޮތެއް އޮވެއްޖެނަމަ
އެގޮތެއްގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތުން މައްސަލަ ނިންމާކަމާއި، އަދި އެދެފަރާތުން ވަކިގޮތަކަށް
އެއްބަސްނުވެވިއްޖެނަމަ އެދެފަރާތުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތަކާއި ކަންތައްތަކަށް ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތްކޮށް،
ބެލުމަށްފަހު، އެކަމުގައި ޝަރީޢަތަށް ފެންނަ އެންމެ ޢަދުލުވެރިގޮތަކަށް ނިންމަމުންދާކަން މިފަދަ
ކަންކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ޝަރުޢީ ނިޒާމުގައި ޢަމަލުކުރަމުންދާ ގޮ ތަށް ބެލުމުން އެނގޭއިރު،
މިމައްސަލައިގައި ސާބިތުވެފައިވާ ފައިސާ ދެއްކުމަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވަނީ ކޮންމެ މަހަކު
US$10,000.00 އާއި US$15,000.00 އާ ދެމެދުގެ ޢަދަދެއްގެ ފައިސާ ކަ ނޑައެޅުން
ކަމުގައިވީނަމަވެސް އެކަމަށް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން އިންކާރުކޮށްފައިނުވާކަން އެނގޭކަމާއި، ޝަރީޢަތަށް
ސާބިތުވާން އޮންނަ ފައިސާގެ ޖުމްލަ ޢަދަދު ދައްކަންޖެހޭ ގޮތެއް އަދި އެފައިސާ ދައްކާ ޚަލާސްކުރާނެ
މިންގަ ނޑު ކަ ނޑައެޅުމުގެ ބާރަކީ، ފަ ނޑިޔާރުގެ ތަޤްދީރީ ބާރުގެ ތެރޭގައިވާ ކަމެއްކަމާއި، އަދި
މައްސަލައެއްގައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅޭ ކަންކަން ވަޒަންކުރުމަށްފަހު މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަ ނޑިޔާރަކަށް
ލިބިފައިވާ ތަޤްދީރީބާރުގެ ދަށުން ކަ ނޑައެޅޭ ކަންކަމަކީ އެ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގެ
"ރަޤާބާ" އިން ބޭރުގައިވާ ކަންތައްތަކެއް ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

19 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
2009/SC-A/30 ޤަޟިއްޔާގައި ކަ ނޑައަޅުއްވާފައިވާތީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވާ ޤަޟިއްޔާގައި
ފައިސާ ދެއްކުމަށް ކަ ނޑައަޅުއްވާފައިވާ މިންވަރާ ގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް
ބެލެވެން ނެތްކަމެވެ.
(އ) އަށް ވަނަ ކަމަކީ: ޖީއައިބީގެ ނަންބަރު 32332 އިންވޮއިސްގެ ދަށުން އެކުންފުންޏަށް
ހޯކްސްއިން ދައްކަންޖެހޭ ޢަދަދަކީ $747,319.27US(ހަތްލައްކަ ސާޅީސް ހަތްހާސް ތިންސަތޭކަ ނަވާރަ
އެމެރިކާ ޑޮލަރު ހަތާވީސް ސެންޓް(ކަމާއި އެޢަދަދުގެ ތެރެއިން ދެފަހަރެއްގެ މަތިން ހޯކްސްއިން
$52,289.27US(ފަންސާސްދެހާސް ދުއިސައް ތަ އައްޑިހަނުވަ ޔޫއެސްޑޮލަރ ހަތާވީސް ސެންޓް(
ދައްކާފައިވާކަމާއި، އެހެންކަމުން އެފަރާތުން ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައި އޮންނަ ޢަދަދަކީ US$695,030
(ހަލައްކަ ނުވަދިހަ ފަސްހާސް ތިރީސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ކަން އެއިންވޮއިސްއާ ގުޅިގެން ފައިސާ
ދައްކަންޖެހޭ ގޮތް ހިސާބުކޮށް ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން 36 ޑިސެމްބަރ 3235 ގައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ
ލިޔުމަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމާއި އަދި ހަމައެފަދައިން މިދެފަރާތުގެ ދެމެދު 22 އެޕްރީލް 3235 ގައި
ސޮއިކޮށްފައިވާ އެއްބަސްވުމަ ށް ބެލުމުންވެސް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޖީއައިބީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ޢަދަދެއްގެ
ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އިސްވެ ބުނެވުނު ޢަދަދުކަން އެނގޭއިރު، 33 ޑިސެމްބަރ 3235 ގައި
ޖީއައިބީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ބަޔާނުގައި ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައިވާ ޢަދަދެއްގެ
ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ $685,030.00US(ހަލައްކަ އައްޑިހަފަސްހާސް ތިރީސް ޔޫއެސްޑޮލަރ(
ކަމާއި، އަދި އެއިންވޮއިސްގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާގެ ގޮ ތުގައި 3% އަށް $169,198.77US(އެއްލައްކަ
ފަސްދޮޅަސްނުވަހާސް އެއްސަތޭކަ ނުވަދިހަ އަށެއް ޔޫއެސްޑޮލަރ ހަތްދިހަހަތް ސެންޓް(އަރާފައިވާ ކަމާއި،
އަދި އެއިންވޮއިސްއަށް ފައިސާ ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލެއްގެ ގޮތުގައި 32% އަށް
$149,463.85US(އެއްލައްކަ ސާޅީސްނުވަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްތިނެއް ޔޫއެސްޑޮލަރ
އައްޑިހަފަސް ސެންޓް(ކަމާއި، މިމައްސަލަ ސިވިލް ކޯޓުގައި ހިނގަމުން ދިޔަ ދުވަސްވަރުވެސް ޖީއައިބީއަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

20 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ފައިސާ ދައްކަމުން ދިޔަ ކަމާއި، އަދި މި މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ނިމުނު ފަހުންވެސް
ޖީއައިބީއަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ފައިސާ ދައްކަމުން ގެންދާކަމަށް މިމައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބުނެފައިވާކަމާއި، މިގޮތުން 22 ޖު ލައި 3232 އަށް
ޖީއައިބީއަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައި އޮތް ޢަދަދަކީ $435,349.00US(ހަތަރުލައްކަ
ތިރީސްފަސްހާސް ތިންސަތޭކަ ސާޅީސްނުވައެއް ޔޫއެސްޑޮލަރ(ކަން ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުމަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.
(ވ) ނުވަ ވަނަ ކަމަކީ: މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ކުރެވިފައިވާ ތެލުގެ މުޢާމަލާތުގައި ހިމެނޭ
ނަންބަރު 32332 އިންވޮއިސްއަކީ ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޤަބޫލުކޮށްފައިވާ އިންވޮއިސްއެއް ކަމަށްވެފައި
އެއިންވޮއިސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާ ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވެ ފައިވާ ކަމާއި، އެއިންވޮއިސްއަށް
ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ، އެފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ މުއްދަތުގައި ނުދައްކައި ލަސްވާ ކޮންމެ މަހަކަށް ނުދައްކައި
އޮންނަ ފައިސާގެ އަދަދުގެ 3% (ދޭއް) ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
އެފައިސާއާއި، މިމުޢާމަލާތާގުޅޭ ގޮތުން މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ޢަމަލުކުރެވޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ޖީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަން ސް 33(މާޗް)3231 ގެ ދަށުން ފައިސާ ދައްކަންޖެހި
ނުދައްކައި އޮންނަ ޢަދަދުގެ 32% (ވިހި) ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއި، އަދި
މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި އިދާރީ ފީގެ ގޮތުގައި $352/-US(ދުއިސައްތަ
ފަންސާސް(ނެގޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެފައިސާ ނުހިމަނައި، ޖީއައިބީއަށް ހޯކްސްއިން
ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމާއި،
އެހެންކަމުން އިސްވެބަޔާންކުރެވުނު ގޮތުގެމަތިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއަކީ ޖީއައިބީއަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން
ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

21 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
ޖީއައިބީގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު ފީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ދައްކަން
އެއްބަސްވެފައިވީނަމަވެސް، ޖީއައިބީގެ ޤާނޫނީ ވަކީލަށް ފީގެ ގޮތުގައި ދައްކަން އެއްބަސްވެފައިވާ ފައިސާގެ
މިންވަރު ސާބިތުކޮށްދެވޭފަދަ ހެއްކެއް ހުށަހެޅިފައިނުވާތީ އެފައިސާ މިވަގުތު ނަގައިދެވެން ނެތްކަމަށް
ކަ ނޑައެޅުމަށާއި،
އަދި ތެޔޮ ގަތުމަށް ފޮނުވި އޯޑަރ ކެންސަލް ކުރު މުގެ ސަބަބުން ޖީއައިބީއަށް ލިބިފައިވާ
ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި (ކެންސަލޭޝަން ފީގެ ގޮތުގައި) ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ ފައިސާއަކީ، މިދެފަރާތުގެ
ދެމެދުގައި ކުރެވިފައިވާ މުޢާމަލާތުގެ ދަށުން ހޯކްސްގެ ފަރާތުން ޖީއައިބީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް
ތޯއާއި އެފައިސާގެ މިންވަރާއި ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ގޮތް މިމައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާ
ހުށަހެޅުންތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ދަށު ކޯޓުން އަލުން ބައްލަވައި ގޮތެއް
ނިންމެވުމަށާއި، އަދި ޖީއައިބީން ހޯކްސްއަށް ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު 32332 އިންވޮއިސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ
ފައިސާ، އެފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ މުއްދަތުގައި ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ކޮންމެ މަހަކު
ދައްކަންޖެހޭ ނުދައްކައި އޮންނަ އަދަދުގެ 3% (ދޭއް) އަށްވާ ފައިސާގެ މިންވަރާއި، މިދެފަރާތުގެ
ދެމެދުގައި ޢަމަލުކުރުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ ޖީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސް 33) މާޗް
(3231 ގެ ދަށުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ޖީއައިބީއަށް ހޯކްސްއިން ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައި އޮންނަ
ފައިސާގެ ޢަދަދުގެ 32% (ވިހި) އަށްވާ ފައިސާގެ މިންވަރާއި އެފައިސާ ދައްކާނެ ގޮތާއި މުއްދަތު
ކަ ނޑައަޅައި ފައިސަލާކުރަނިވި ޙުކުމެއް ކުރަންޖެހޭކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި
ފަ ނޑިޔާރުންނަށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީ، މިމައްސަލައިގެ ދަޢުވާގައި ހިމެނޭ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ބައިތައް
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބައްލަވައި ފައިސަލާކުރަނިވި ޙުކުމެއް ކުރެއްވުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު
33/3232 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ދަށުން ސިވިލް ކޯޓަށް
ތަޙްވީލްކުރުމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އެއްބަސްވެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

22 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް 2016/HC-A/181
އެހެންކަމުން މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބެލި މަޖިލީހުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް
އެއްބަސްވެވުނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1912/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް
ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ކަމަށެވެ.
ޙުކުމް:
ދެންފަހެ، އިސްވެފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތަށް
ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1912/Cv-C/2015 ޤަޟިއްޔާގައި ޖީއައި ބީގެ ނަންބަރު 32332
އިންވޮއިސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ ތެރެއިން ނުދައްކައިވާ ކަމަށް ކަ ނޑައަޅުއްވާފައިވާ
$665,030.00US(ހަލައްކަ ފަސްދޮޅަސްފަސްހާސް ތިރީސް ޔޫއެސްޑޮލަރ(ގެ ތެރެއަށް މައްސަލައިގެ
އިދާރީ ފީގެ ގޮތުގައި ދެއްކުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ $352/-US(ދުއިސައްތަ ފަންސާސް ޔޫއެސް ޑޮލަރ(
އިތުރުކުރުމުން ޖީއައިބީއަށް ހޯކްސްގެ ފަރާތުން އެކުޖުމްލަ $665,280.00US(ހަލައްކަ
ފަސްދޮޅަސްފަސްހާސް ދުއިސައްތަ އައްޑިހަ ޔޫއެސްޑޮލަރ(ދައްކަންޖެހޭކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެއްޖެކަމަށް
ކަ ނޑައަޅައި، އެފައިސާ ދެއްކުމަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަ ނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސިވިލް
ކޯޓަށް ދައްކައި މިދަރަނި ޚަލާޞްކުރުމަށް މިމައްސަލަ އިގައި އިސްތިއުނާފުރައްދުވާ ދަހޯކްސް ޕްރައިވެޓް
ލިމިޓެޑަށް އަންގައި، މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާގައި ހިމެނޭ ޖީއައިބީގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީއާގުޅޭ ގޮތުން
އެފަރާތާއި އެފަރާތުގެ ވަކީލާ ދެމެދު އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތް ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކޮށް ދެވިފައިނުވާތީ
އެފަރާތުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީ، ހޯކްސްގެ އަތުން ޖީއައިބީއަށް ދެއްކުމަށް ޝަރީޢަތުން އަންގާނެ ތަނެއް
މިވަ ގުތު ނެތްކަމަށް ކަ ނޑައަޅައި، މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާގައި ޖީއައިބީގެ ނަންބަރު 33233 އިންވޮއިސްގެ
ދަށުން ހޯކްސްއިން ކޮށްފައިވާ އޯޑަރ ކެންސަލް ކުރުމުގެ ސަބަބު ން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ހޯދުމަށް
އެދިފައިވާ ފައިސާއާއި، ޖީއައިބީން ހޯކްސްއަށް ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު 32332 އިންވޮއިސްއަށް ފައިސާ
ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި މިމުޢާމަލާތާގުޅިގެން ޢަމަލުކުރުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، ތީ މު ގ، އާބުރުޒު ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 2235233، ފެކްސް: 2236133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

ޕީއައިބީގެ ޖެނެރަލް ޓާމްސް އެންޑް ކޮންޑިޝަންސް (12 މާރޗް 2014) ގެ ދަށުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ 20% (ވިހި ޕަސެންޓް) އާއި، ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ މުއްދަތުގައި ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި ކޮންމެ މަހަކު ދައްކަންޖެހޭ 2% (ދޭއް ޕަސެންޓް) އަށްވާ ފައިސާގެ ޙަރަދާއި މިންވަރު، މި ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް، ބައްލަވައި ފައިސަލާކުރަނިވި ޙުކުމެއް ކުރެއްވުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ދަށުން އެބައިތައް ސިވިލް ކޯޓަށް ތަޙްވީލްކޮށް، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.